

УЖБ

Украинский Журнал Боли
Український Журнал Болю
Ukrainian Journal of Pain

■ СПЕЦІАЛЬНИЙ ВИПУСК

Приурочений до
2-го Східно-Європейського
Конгресу з Болю

Одеса, 1-3 червня 2016 року

Офіційний журнал
Української асоціації
з вивчення болю
www.pain.ua

ISSN: 2303-9736

Українська Асоціація з Вивчення Болю
УАВБ
Bivnum opus sedare dolorem

Кокарніт

КОМПЛЕКСНИЙ МЕТАБОЛІЧНИЙ ПРЕПАРАТ

- Неврастичні розлади (у т. ч. при алергічному риніті, периферичній невралгії);
- невралгії різкого початку;
- мігрені, біль у шее;
- люмбаго, радикуліт;
- бурсити, тендиніти;
- хронічна хвороба суглобів;
- мігрозисити;
- мігрозіопатії

НИКОТИНАМІД	20 мг
КОКАРБОКСИЛАЗА	50 мг
ЦИАНОКОБАЛАМІН	0,5 мг
ДИНАТРІЙ АДЕНОЗИН ТРИФОСФАТ ТРИПДРАТ	10 мг

www.worldmedicine.ua

У компанії є контактні номери: +380 98 08-01-11
+380 98 08 08 08 08

Упаковка: 10 ампул по 2 мл. Заморожені порошкі. Для приготування розчину для ін'єкцій. Стерильно! Для В/М введення.

знеболюючий протизапальний протиревматичний

● 275 мг ● 550 мг

Напроксен натрію

НАПРОФФ

больовий синдром

менструальний біль, біль після встановлення внутрішньо-матерної спіралі

ревматичні захворювання

мігрень, подагра

НАПРОФФ (натрію напроксен) є лікарським засобом, який належить до нестероїдних протизапальних препаратів. Цей препарат показаний для лікування таких захворювань, як більовий синдром, менструальний біль, біль після встановлення внутрішньо-матерної спіралі, ревматичні захворювання, мігрень, подагра. Цей препарат також може бути використаний для лікування інших захворювань, пов'язаних з запаленням. НАПРОФФ є препаратом, який належить до нестероїдних протизапальних препаратів. Цей препарат показаний для лікування таких захворювань, як більовий синдром, менструальний біль, біль після встановлення внутрішньо-матерної спіралі, ревматичні захворювання, мігрень, подагра. Цей препарат також може бути використаний для лікування інших захворювань, пов'язаних з запаленням.

Інформація щодо безпеки є частиною інформації про лікарський засіб та міститься в Інструкції до лікарського засобу.

Українська Асоціація з Вивчення Болю

УАВБ®

Divinum opus sedare dolorem

Українська асоціація з вивчення болю

УАВБ – це:

Безперервна медична освіта
Члени у всіх регіонах України
Групи спеціального інтересу

ІНІЦІАТИВИ

Конкурс "Молодий науковець року"
Освітні та наукові гранти
Стажування та школи з болю в Європі

ЗАХОДИ

Східноєвропейський конгрес з болю
Конференції PainControl
Школи з болю

ВИДАННЯ

Український журнал болю
Клінічні оновлення з болю
Новинний бюлетень

Українська асоціація з вивчення болю (УАВБ) – мультидисциплінарна організація, яка об'єднує лікарів, наукових співробітників, медичних сестер, організаторів охорони здоров'я та інших фахівців з метою покращення надання допомоги людям, що страждають від болю.

Вступити в УАВБ, дізнатися останні новини, розклад наукових заходів в Україні та за її кордоном можна на офіційному сайті УАВБ за адресою:

www.pain.in.ua

ДЗ «Луганський державний медичний університет» (м.Рубіжне)
Українська асоціація з вивчення болю

№ 1 (5), 2016

УЖБ

УКРАЇНСЬКИЙ ЖУРНАЛ БОЛЮ
УКРАИНСКИЙ ЖУРНАЛ БОЛИ
UKRAINIAN JOURNAL OF PAIN

Офіційне видання
Української асоціації з вивчення болю

Спеціалізований рецензований науково-практичний журнал
Заснований у 2011 році
Періодичність виходу: 4 рази на рік
ISSN: 2303-9736

www.journal.pain.ua

УЖБ

Український журнал болю

Украинский журнал боли

Ukrainian Journal of Pain

Офіційний журнал
Української асоціації
з вивчення болю

№1 (5), 2016
ISSN: 2303-9736

Рекомендовано до друку рішенням Правління
Української асоціації з вивчення болю,
протокол №17 від 21.01.2016

Шеф-редактор Романенко В.І.
Технічний редактор Солом'янюк С.В.

Адреса для звернень:
З питань передплати:
journal@pain.in.ua
Тел. +38 (095) 100-4655

З питань розміщення реклами:
reklama@pain.in.ua

Російською, українською та англійською мовами
Реєстраційне посвідчення КВ № 22000-11900ПР
Видано Міністерством юстиції України 23.03.2016 р.

Формат 60x84/8. Друк офсетний.
Тираж 2 000 прим. Зам. № 0000127 від 10.05.2016.

Адреса редакції:
А/с 3, Київ, 01024, Україна
Тел.: +38(095) 100-46-55
E-mail: journal@pain.in.ua
(Тема: До редакції «Українського журналу болю»)
www.journal.pain.ua

Видавець – Українська асоціація з вивчення болю

Адреса для листування: А/с 3, Київ, 01004
Адреса реєстрації: вул. Богомольця 4, Київ, 01024
Тел.: +38(095) 100-46-55
E-mail: journal@pain.in.ua
www.pain.in.ua

Надруковано ТОВ «Принт 24»
вул. Шахтарська 9-г, Київ

ГОЛОВНИЙ РЕДАКТОР

Романенко І.В. (Рубіжне, Україна)

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ

Бурьянов О.А. (Київ, Україна)
Войтенко Н.В. (Київ, Україна)
Волошин П.В. (Харків, Україна)
Гайко Г.В. (Київ, Україна)
Голяновський О.В. (Київ, Україна)
Давтян Л.Л. (Київ, Україна)
Комаревцев В.М. (Рубіжне, Україна)
Кришталь О.О. (Київ, Україна)
Іоффе І.В. (Рубіжне, Україна)
Мамчур В.Й. (Дніпропетровськ, Україна)
Міщенко Т.С. (Харків, Україна)
Морозова О.Г. (Харків, Україна)
Овчаренко М.О. (Рубіжне, Україна)
Поворознюк В.В. (Київ, Україна)
Постернак Г.І. (Рубіжне, Україна)
Усатов С.А. (Рубіжне, Україна)
Хімійон Л.В. (Київ, Україна)
Цімбалюк В.І. (Київ, Україна)

РЕДАКЦІЙНА РАДА

Гафуров Б.Г. (Ташкент, Узбекистан)
Голубев В.Л. (Москва, Росія)
Гроппа С.О. (Кишинів, Молдова)
Данилов А.Б. (Москва, Росія)
Іванічев Г.О. (Казань, Росія)
Кукушкін М.Л. (Москва, Росія)
Молдовану І.В. (Кишинів, Молдова)
Осіпова В.В. (Москва, Росія)
Табеева Г.Р. (Москва, Росія)
Філатова О.Г. (Москва, Росія)
Яхно М.М. (Москва, Росія)
Bart Morlion (Leuven, Belgium)
Chris Wells (Liverpool, UK)
David Kopsky (Amsterdam, Netherlands)
Eija Kalso (Helsinki, Finland)
Fabio Antonaci (Pavia, Italy)
Giustino Varrassi (Teramo, Italy)
Hans G. Kress (Vienna, Austria)
Herman O. Handwerker (Erlangen, Germany)
Ivan Milanov (Sofia, Bulgaria)
Jan Keppel Hesselink (Amsterdam, Netherlands)
Judith Paice (Chicago, USA)
Marijana Bras (Zagreb, Croatia)
Per Hanson (Stockholm, Sweden)
Ralf Baron (Keil, Germany)
Reinhard Sittl (Erlangen, Germany)
Ricardo Ruiz-Lopez (Barcelona, Spain)
Roberto Casale (Bergamo, Italy)
Rolf-Detlef Treede (Mannheim, Germany)
Rudolf Likar (Klagenfurt, Austria)
Veljko Dordevic (Zagreb, Croatia)

Редакція не завжди поділяє думку автора публікації. Відповідальність за зміст, достовірність і орфографію рекламних матеріалів несе рекламодавець. Відповідальність за достовірність фактів, власних імен та іншої інформації, використаної в публікації, несе автор. Передрук і інше відтворення в якій-небудь формі в цілому або частково статей, ілюстрацій, рекламних чи інших матеріалів дозволено лише за попередньої письмової згоди редакції та з обов'язковим посиланням на джерело. Всі права захищені.

© Українська асоціація з вивчення болю, 2016

Зміст

Черезшкірна радіочастотна селективна ризотомія Гасерового вузла у лікуванні невралгії трійчастого нерва (НТН) та кластерного головного болю <i>Єрошкін О.А.</i>	14
Молекулярні механізми больових синдромів при периферичній діабетичній нейропатії: роль іонів кальцію <i>Хомула С.В., Войтенко Н.В., Білан П.В.</i>	20
Особенности психовегетативных нарушений при хроническом болевом синдроме <i>Романенко В.И., Романенко И.В., Романенко И.Ю.</i>	27
Лікування міофасціального синдрому дельтоподібного м'язу методом екстракорпоральної ударно-хвильової терапії <i>Алейнік В.А.</i>	30
Реалізація принципу мультимодальної анальгезії в хірургічному лікуванні хворих на гострий панкреатит <i>Андрющенко В.П., Куновський В.В., Андрющенко Д.В.</i>	30
Мультидисциплінарний підхід при ліченні больних с дорсалгіями <i>Буцкая Л.В., Древицкая О.О., Данилова О.А.</i>	31
Курабельність естрогендіфіцитних артралгій у клімактерії <i>Грищенко О.В., Васильєва І.А., Гришук К.О.</i>	32
Оценка качества жизни у пациентов с коморбидными состояниями: возможности оптимизации лечения и профилактики <i>Вознюк Л. А.</i>	32
Хронічний тазовий біль при зовнішньому ендометріозі <i>Воронкова Н.М., Яроцький М.С., Семенюк Л.М., Ларіна О.В.</i>	33
Периневральное КТ контролируемое введение стероидов при грыже межпозвонкового диска шейного отдела позвоночника <i>Вырва О.Е., Долуда Я.А.</i>	34
Иммунологические аспекты синдрома хронической тазовой боли у пациенток с воспалительными заболеваниями органов малого таза <i>Дубоссарская З.М., Грек Л.П.</i>	35
Дифференцированный подход к лечению ликворно-гипертензионного синдрома в отдаленном периоде закрытой черепно-мозговой травмы с учетом возрастного аспекта <i>Губина Г.Л., Гладкая-Губина Я.Н., Павлова О.П., Цымбал А.М., Погорелова О.В., Слепак Е.Н.</i>	36

Contents

Percutaneous radiofrequency selective rhizotomy of Gasser's node in treatment of trigeminal neuralgia and cluster headache <i>Eroshkin O.A.</i>	14
Molecular mechanisms of pain syndromes under peripheral diabetic neuropathy: role of calcium ions <i>E.V. Khomula, N.V. Voitenko, P.V. Belan</i>	20
Peculiarities of psychovegetative disorders in chronic pain syndromes <i>Romanenko V.I., Romanenko I.V., Romanenko I.Yu.</i>	27
Treatment of myofascial syndrome of deltoid muscle with method of extracorporeal radio shock wave therapy <i>Aleynik V.A.</i>	30
Realization of principle of multimodal analgesia in surgical treatment of acute pancreatitis patients <i>Andryuschenko V.P., Kunovs'kiy V.V., Andryuschenko D.V.</i>	30
A multidisciplinary approach in the treatment of patients with dorsalgia <i>Buts'ka L.V., Derevits'ks O.O., Danylova O.A.</i>	31
Curability of estrogendeficient arthralgia in climax <i>Gryshenko O.V., Vasyly'eva I.A., Gryshuk K.O.</i>	32
The assessment of quality of life in patients with comorbidities: the possibility of optimizing treatment and prevention <i>Voznyuk L.A.</i>	32
Chronic pelvic pain in external endometriosis <i>Voronkova N.M., Yarots'ky M.E., Semenyuk L.M., Larina O.V.</i>	33
Perineural CT-controlled infusion of steroids for a herniated disc of the cervical spine <i>Vyrva O.E., Doluda Ya.A.</i>	34
Immunological aspects of chronic pelvic pain syndrome in patients with inflammatory diseases of the pelvic organs <i>Dubosarskaya Z.M., Grek L.P.</i>	35
A differentiated approach to the treatment of liquor-hypertensive syndrome in the late period of closed craniocerebral injury with age aspect <i>Gubina G.L., Gladkaya-Gubina Ya.N., Pavlova O.P., Tsymbal A.M., Pogorelova O.V., Slepak E.N.</i>	36

Особливості лікування лейоміоми матки з больовим та гемморагічним синдромом у жінок репродуктивного віку з метаболічним синдромом <i>Яроцький М.С., Дем'яненко Л. В., Яроцька К.М.</i>	Features of treatment of uterine leiomyoma with pain and hemmorage syndrome in women of reproductive age with metabolic syndrome <i>Yarots'kiy M.E., Dem'yanenko L. V., Yarots'ka K.M.</i> .....
36	36
Лечение дорсалгий под контролем ультразвуковой навигации <i>Звягина Л.А.</i>	Treatment of dorsalgia under the control of an ultrasound navigation <i>Zvyagina L.A.</i> .....
37	37
Ранні результати лікування хворих з нижньоперековим больовим синдромом методом радіочастотної денервації фасеткових суглобів <i>Квасніцький М.В., Квасніцька О.М.</i>	Early results of treatment of patients with low back pain with method of radiofrequency denervation of facet joints <i>Kvasnits'kiy M.V., Kvasnits'ka O.M.</i> .....
38	38
Больовий синдром у пацієнтів з гострим панкреатитом: дослідження якості оцінки ліквідації болі у хірургічних хворих <i>Куновський В.В.</i>	Pain syndrome in patients with acute pancreatitis: a study on the quality of evaluation of pain in surgical patients <i>Kunovs'kiy V.V.</i> .....
38	38
Лікування болю в українських реаліях. Проблеми і перші надбання з досвіду Луцької міської клінічної лікарні <i>Мельник Р.В.</i>	Pain management in Ukrainian reality. Problems and first achievements from the experience of Lutsk city clinical hospital <i>Mel'nik R.V.</i> .....
39	39
Вплив мелоксикаму на больовий синдром при остеоартрозі <i>Оринчак М.А., Човганюк О.С., Гаман І.О., Вакалюк І.І., Василечко М.М., Артеменко Н.Р., Александрук Д.П., Краснополський С.З.</i>	The effect of meloxicam on pain syndrome in osteoarthritis <i>Orinchak M.A., Chovganyuk O.S., Gaman I.O., Vakalyuk I.I., Vasilechko M.M., Artemenko N.R., Aleksandruk D.P., Krasnopol'sky S.Z.</i> .....
40	40
Радиочастотные методики в лечении хронической боли <i>Павлов Б.Б.</i>	Radiofrequency techniques in the treatment of chronic pain <i>Pavlov B.B.</i> .....
40	40
Вертеброгенные болевые синдромы: эпидуральное введение кортикостероидов <i>Павлов Б.Б.</i>	Vertebrogenic pain syndromes: epidural administration of corticosteroids <i>Pavlov B.B.</i> .....
41	41
Нейропатичний компонент болю в пацієнтів різного віку з остеоартрозом колінних суглобів <i>Поворознюк В.В., Приймич У.І.</i>	Neuropathic pain component in patients of different age with osteoarthritis of the knee <i>Povoroznyuk V.V., Prijmich U.I.</i> .....
41	41
Особливості больового синдрому та психологічного стану хворих на ревматоїдний артрит залежно від варіанту поліморфних ділянок промоторного регіону гену 5-HTR2A серотонінових рецепторів T102C ТА A-1438-G <i>Процюк Л.О.</i>	Features of pain syndrome and psychological status of patients with rheumatoid arthritis depending on the variant polymorphic sites the promoter region of 5-HTR2A serotonin receptor T102C AND A-1438-G <i>Protsyuk L.O.</i> .....
42	42
Фибромиалгия, или «Всё вы, милочка, выдумали» <i>Свирков В.Н.</i>	Fibromyalgia, or «It is all your imagination, my dear» <i>Svirkov V.N.</i> .....
43	43
О природе спинального болевого синдрома у ортопедических больных <i>Сердюк В.В.</i>	About the nature of spinal pain syndrome in orthopedic patients <i>Serdyuk V.V.</i> .....
43	43
Использование современной физиотерапевтической аппаратуры и средств лечебной физкультуры в амбулаторном лечении пациентов с вертеброгенными болевыми синдромами <i>Сиделковський А.Л., Овсянников А.А., Макареня В.В.</i>	The use of modern physiotherapy equipment and means of physical therapy in the outpatient treatment of patients with vertebrogenic pain syndromes <i>Sidelkovskiy A.L., Ovsyannikov A.A., Makarenya V.V.</i> .....
44	44

Фіброміалгія – модель дифузного нейропатичного болю <i>Станіславчук М.А.</i> 45	Fibromyalgia as model of diffuse neuropathic pain <i>Stanislavchuk M.A.</i> 45
Досвід використання опитувальників LANSS та DN4 для визначення нейропатичного компоненту болю у хворих на анкілозивний спондиліт <i>Станіславчук М.А., Шаповал І.І.</i> 46	Experience in the use of the DN4 and LANSS questionnaires to determine neuropathic component of pain in patients with ankylosing spondylitis <i>Stanislavchuk M.A., Shapoval I.I.</i> 46
Оценка эффективности комплексного консервативного лечения больных с компрессионно-корешковыми синдромами, обусловленными грыжами межпозвоночных дисков <i>Фурса И.А., Кас И.В.</i> 46	Evaluation of effectiveness of complex conservative treatment of patients with compression-radicular caused by hernias of intervertebral discs <i>Fursa I.A., Kas I.V.</i> 46
Применение антигомотоксической терапии и электростимуляции при дорсопатиях <i>Чухраев Н.В., Буцкая Л.В., Данилова О.А.</i> 47	The use of antihomotoxic therapy and electroneurostimulation in dorsopathies <i>Chuhraev N.V., Buckaya L.V., Danilova O.A.</i> 47
Дискинезии при акинетико-ригидной форме болезни Паркинсона. Пути решения проблемы <i>Юров И.В.</i> 48	Dyskinesia in akinetic-rigid form of Parkinson's disease. Solution of problem <i>Yurov I.V.</i> 48
Radiofrequency procedures in chronic pain management: clinical effectiveness and mechanisms of action <i>M.Arons, E.Vasiļevskis, M.Pilmane, I.Evansa, I.Paņihins</i> 49	Radiofrequency procedures in chronic pain management: clinical effectiveness and mechanisms of action <i>M.Arons, E.Vasiļevskis, M.Pilmane, I.Evansa, I.Paņihins</i> 49
Cerebrovascular Changes in Tension-Type Headache <i>Bartiuk R.S.</i> 50	Cerebrovascular Changes in Tension-Type Headache <i>Bartiuk R.S.</i> 50
Regional Pain Control Program as a Good Practice <i>Flor-de-Lima Maria Teresa Silveira Dias</i> 51	Regional Pain Control Program as a Good Practice <i>Flor-de-Lima Maria Teresa Silveira Dias</i> 51
Multidisciplinary multimodal pain therapy (MMPT) <i>Michael Schenk</i> 51	Multidisciplinary multimodal pain therapy (MMPT) <i>Michael Schenk</i> 51
Opioids in pain management – it's role in chronic non-cancer pain (CNCP) <i>Michael Schenk</i> 52	Opioids in pain management – it's role in chronic non-cancer pain (CNCP) <i>Michael Schenk</i> 52
Use of the non-medication on the treatment of neuropathic discogenic low back pain <i>O. Tondiy, S. Korenev, I. Pasyura, D. Kol'tsov</i> 52	Use of the non-medication on the treatment of neuropathic discogenic low back pain <i>O. Tondiy, S. Korenev, I. Pasyura, D. Kol'tsov</i> 52
Evidence Based Management of Low Back Pain and Sciatica, the new NICE Guideline <i>Chris Wells</i> 53	Evidence Based Management of Low Back Pain and Sciatica, the new NICE Guideline <i>Chris Wells</i> 53

